

Examenul național de bacalaureat 2026

**Proba E. d)
Filosofie**

Varianta 3

Profilul umanist din filiera teoretică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar.

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de trei ore.**

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Pentru fiecare dintre următorii itemi, scrieți, pe foaia de examen, doar cifra corespunzătoare și notați în dreptul ei doar litera asociată răspunsului corect. Este corectă o singură variantă de răspuns.

1. Filosoful L. Blaga apreciază că sensul existenței umane constă în:

- a. sociabilitate
b. principiul suveranității
c. responsabilitatea de sine
d. destinul creator

2. Teoriile care au la bază conceptele de bine și de rău sunt teorii:

- a. epice
b. morale
c. științifice
d. ale adevărului

3. O problemă controversată din punct de vedere moral, precum inteligența artificială, este abordată, în mod explicit, de către:

- a. etica deontologică
b. etica aplicată
c. hedonism
d. eudaimonism

4. În sens general, libertatea se referă la:

- a. absența constrângerilor
b. numeroase limitări
c. prezența constrângerilor
d. interzicerea drepturilor

5. În vederea unei bune conviețuiri cu ceilalți, omul își exercită natura de ființă:

- a. dominantă
b. despotică
c. hedonistă
d. socială

6. Etica poate fi considerată ca fiind teleologică, dacă fericirea este:

- a. concepută ca scop
b. concepută într-un sens abuziv
c. mijloc de folosire a semenilor
d. mijloc de manipulare

7. Filosoful existențialist J. P. Sartre consideră că:

- a. omul este condamnat să fie liber
b. ființa umană este dependentă de divinitate
c. omul este supus unei libertăți limitate
d. existența umană este condiționată computerizat

8. Natura umană înseamnă un set de trăsături care:

- a. definesc omul
b. nu există
c. sunt inventate
d. definesc neantul

9. Fundamentul moralei kantiene este:

- a. imperativul categoric
b. principiul maximizării fericirii
c. utilitatea
d. pragmatismul

10. Problema fericirii ca activitate a sufletului conformă cu virtutea, este abordată de:

- a. B. Russell
b. Platon
c. Aristotel
d. L. Wittgenstein

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

A. Analizați, într-o pagină, problematica *libertății social-politice*, din perspectivă filosofică. Punctajul se acordă pentru:

- a) numirea unui filosof care, în scrierile sale, a făcut referire la problematica libertății social-politice **1 punct**
- b) precizarea explicită a tezei/ideii filosofice despre problematica libertății social-politice **2 puncte**
- c) explicarea unei teze/idei filosofice, precizată explicit la subpunctul b) **6 puncte**
- d) ilustrarea tezei/ideii filosofice pe care ați precizat-o, printr-un exemplu concret de situație din societatea contemporană **4 puncte**
- e) menționarea unei consecințe asupra acțiunilor omului, în cazul în care acesta ar avea libertate absolută **1 punct**
- f) utilizarea adecvată a limbajului de specialitate **1 punct**
- g) încadrarea în limita de spațiu precizată **1 punct**

B. Argumentați în favoarea sau împotriva tezei potrivit căreia: *orice autoritate caută să limiteze libertatea individuală*. **8 puncte**

C. Ilustrați, printr-un exemplu concret modul în care alegerile individuale influențează funcționarea societății. **6 puncte**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

A. Citiți, cu atenție, textul de mai jos:

Aceste ființe raționale nu sunt deci numai scopuri subiective, a căror existență are o valoare pentru noi ca efect al acțiunii noastre, ci sunt scopuri obiective, adică lucruri a căror existență în ea însăși este un scop, căruia nu i se poate substitui nici un alt scop, pentru care el ar trebui să servească numai ca mijloc, fiindcă fără acesta nu s-ar putea găsi nicăieri nimic de valoare absolută.

(Imm. Kant, *Bazele metafizicii moravurilor*)

- 1. Formulați, pe baza textului dat, teza filosofică. **4 puncte**
- 2. Evidențiați, în aproximativ o jumătate de pagină, o corelație existentă între termenii *ființă rațională* și *scop obiectiv*, utilizând termenii menționați în sens filosofic. Punctajul se acordă pentru:

- a) utilizarea fiecăruia dintre cei doi termeni dați în sens filosofic **2 puncte**
- b) evidențierea corelației existente între termenii dați **6 puncte**
- c) coerența textului redactat **1 punct**
- d) încadrarea în limita de spațiu precizată **1 punct**

3. Argumentați un punct de vedere personal referitor la actualitatea perspectivei filosofice din textul dat. **6 puncte**

B. În context contemporan există o gamă largă de probleme de etică aplicată.

- 1. Menționați două caracteristici ale eticii aplicate. **4 puncte**
- 2. Construiți un argument în favoarea sau împotriva ideii potrivit căreia eutanasia este imposibil de justificat moral. **6 puncte**